

Nr	Onderwerp	Maatregel	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	struc	in jaar
1	Anw	Verrekenen van alle inkomsten in de Anw				- 8	- 26	- 41	- 54	- 130	2040
2	Anw	Beperken doelgroep met minderjarig kind in de Anw (tot 5 jaar)				- 4	- 15	- 24	- 32	- 82	2040
3	Anw	Beperken duur van de Anw-uitkering tot 1 jaar				1	-12	-34	-54	-158	2040
4	AOW	IOAOW verlagen met 10 euro per jaar in 2021	0	-33	-33	-33	-34	-34	-35	-41	2060
5	AOW	IOAOW verlagen met 20 euro per jaar in 2021	0	-65	-66	-66	-67	-69	-70	-81	2060
6	AOW	IOAOW verlagen met 30 euro per jaar in 2021	0	-98	-99	-99	-101	-103	-105	-122	2060
7	AOW	AOW: invoering kostendelersnorm meerpersoonshuishoudens				-80	-170	-260	-360	-400	2060
8	Arbeidsmarkt en reïntegratie	Verlaging bedragen loonkostenvoordelen (LKV) met 10%				- 16	- 16	- 28	- 29	- 29	2026
9	Arbeidsmarkt en reïntegratie	LKV harmoniseren op 2000 euro				- 81	- 81	- 81	- 81	- 81	2023
10	Arbeidsmarkt en reïntegratie	LKV ouderen naar 2000 euro				- 64	- 64	- 64	- 64	- 64	2023
11	Arbeidsmarkt en reïntegratie	LKV afschaffen						- 279	- 287	- 292	2027
12	Arbeidsongeschiktheid en ziekwet	Verplicht eigenrisicodragerschap voor ZW					- 20	- 50	- 60	- 100	2060
13	Arbeidsongeschiktheid en ziekwet	Anticumulatie Ziekwet/WW				- 15	- 55	- 60	- 70	- 130	2060
14	Arbeidsongeschiktheid en ziekwet	Verruiming aantal wachtdagen ZW				- 5	- 12	- 15	- 15	- 15	2030
15	Arbeidsongeschiktheid en ziekwet	Maatmanloon maximeren op maximumdagloon				- 3	- 18	- 28	- 34	- 85	2060

16	Arbeidsongeschiktheid en ziekwet	Afschaffen AO-tegemoetkoming						- 234	- 236	- 237	- 232	2060
17	Arbeidsongeschiktheid en ziekwet	Verlagen AO-tegemoetkoming met 10 euro per jaar in 2021	0	-12	-12	-13	-13	-13	13	13		2023
18	Arbeidsongeschiktheid en ziekwet	IVA-uitkering naar 70% van het oude loon				- 2	- 18	- 32	- 48	- 433		2060
19	Arbeidsongeschiktheid en ziekwet	Wajong-uitkering naar 70% van het wml						- 119	- 121	- 124	- 145	2070
20	Arbeidsongeschiktheid en ziekwet	Wajong-uitkering conform bijstand tot 21 jaar						- 23	- 51	- 87	- 72	2027
21	Arbeidsongeschiktheid en ziekwet	Wazo-uitkering maximaliseren				- 17	- 35	- 35	- 35	- 35		2024
22	Kindregelingen	WKB: niet-indexeren kindbedrag (2023)	0	0	0	-55	-57	-58	-58	-58		2025
23	Kindregelingen	KOT: niet-indexeren inkomensgrenzen (2022)	0	0	-39	-49	-54	-55	-55	-55		2026
24	Kindregelingen	Verlagen AKW-bedragen met ca. 7% (terugdraaien verhoging RA)	0	0	0	-253	-253	-253	-253	-253		2023
25	Kindregelingen	Terugdraaien RA-intensivering KOT (gemiddelde toeslag daalt van 73% naar 69%)	0	-18	-219	-271	-299	-306	-310	-310		2026
26	Werkloosheid	WW uitkeringshoogte 1e 2 maanden van 75% naar 70%		0	2	-22	-62	-62	pm	-65		2024
27	Werkloosheid	Getrapte uitkeringshoogte WW, 75% (twee maanden), 70% (vier maanden), 60% (daarna)			2	3	- 121	- 250	pm	- 255		2026
28	Werkloosheid	Afschaffen IOAZ				- 20	- 20	- 20	- 20	- 20		2023
29	Werkloosheid	Afschaffen IOAW				- 140	- 140	- 120	pm	0		PM

Toelichtingen

Maatregelen op de lijst kunnen niet zonder meer worden opgeteld. Er is namelijk sprake van overlap tussen bepaalde maatregelen en sommige maatregelen sluiten elkaar uit. Cumulatie van maatregelen op specifieke beleidsterreinen kan daarnaast tot risico's in de uitvoering leiden, zowel bij departementen bij het omzetten van maatregelen in wetgeving als bij uitvoeringsinstanties.

Bepaalde maatregelen kunnen desgewenst een ander bedrag opleveren dan weergeven op de lijst doordat aan bepaalde knoppen (uitkeringshoogte, hoogte tegemoetkoming) kan worden gedraaid.

1 Verrekenen van alle inkomsten in de Anw

Bij deze variant richt de regeling zich nog meer op nabestaanden die deze uitkering nodig hebben om over een minimumuitkering te beschikken. Alle inkomsten worden verrekend waarbij het niet uitmaakt of het inkomen uit arbeid, een andere uitkering, pensioenuitkering of private uitkering komt. De maatregel heeft een licht positief effect op de werkgelegenheid. Voor nabestaanden die onder het nieuwe regime instromen geldt dat door de striktere inkomstenverrekening de Anw-uitkering lager uitvalt, of tot nihil wordt gereduceerd.

2 Beperken doelgroep met minderjarig kind in de Anw (tot 5 jaar)

Het recht voor nabestaanden met een minderjarig kind wordt beperkt, waarbij de duur van de uitkering wordt gekoppeld aan de leeftijd van het jongste kind, namelijk 5 jaar (aansluitend bij de participatiewet). Een alternatieve mogelijkheid zou zijn om dit te koppelen aan een leeftijd van bijvoorbeeld 12 jaar (kind gaat middelbaar onderwijs volgen en is het voor de ouder gemakkelijker om te participeren op de arbeidsmarkt). Dit alternatief zou 58 miljoen euro structureel opleveren. De maatregel heeft een licht positief effect op de werkgelegenheid. Nabestaanden met minderjarige kinderen worden, eerder dan in de huidige regeling, gestimuleerd om actief te worden op de arbeidsmarkt. Er zijn negatieve inkomenseffecten doordat de Anw-uitkering bruto ca. 200 euro hoger is dan een bijstandsuitkering. Daarnaast kent de Anw veel ruimere voorwaarden op het gebied van bijverdiensten, inkomen en vermogen dan de bijstand.

3 Beperken duur van de Anw-uitkering tot 1 jaar

Bij deze variant krijgt de Anw-regeling het karakter van een gewenningsuitkering. De doelgroep en de overige voorwaarden blijven onveranderd. De maatregel heeft een licht positief effect op de werkgelegenheid, omdat nabestaanden worden gestimuleerd actief te worden op de arbeidsmarkt. Er zijn negatieve inkomenseffecten doordat de Anw-uitkering bruto ca. 200 euro hoger is dan een bijstandsuitkering. Daarnaast kent de Anw veel ruimere voorwaarden op het gebied van bijverdiensten, inkomen en vermogen dan de bijstand. De maatregel kent een ophoop omdat deze gaat gelden voor nieuwe instroom.

4 IOAOW verlagen met 10 euro per jaar in 2021

De inkomensondersteuning AOW (IOAOW) is een uitkering aanvullend op de AOW van ongeveer 300 euro per jaar (bij volledige AOW-opbouw). Alle AOW-gerechtigden ontvangen deze tegemoetkoming, dus alle AOW-gerechtigden gaan er door deze maatregel op achteruit. Een grotere of kleinere verlaging

dan in de tabel opgenomen is uiteraard ook mogelijk. Nadeel van de maatregelen is dat ouderen er in koopkracht op achteruit gaan. Ombuigen op de IOAOW staat ook op de lijst met alternatieve dekkingsmaatregelen voor EU-ouderschapsverlof.

5 IOAOW verlagen met 20 euro per jaar in 2021

De inkomensondersteuning AOW (IOAOW) is een uitkering aanvullend op de AOW van ongeveer 300 euro per jaar (bij volledige AOW-opbouw). Alle AOW-gerechtigden ontvangen deze tegemoetkoming, dus alle AOW-gerechtigden gaan er door deze maatregel op achteruit. Een grotere of kleinere verlaging dan in de tabel opgenomen is uiteraard ook mogelijk. Nadeel van de maatregelen is dat ouderen er in koopkracht op achteruit gaan. Ombuigen op de IOAOW staat ook op de lijst met alternatieve dekkingsmaatregelen voor EU-ouderschapsverlof.

6 IOAOW verlagen met 30 euro per jaar in 2021

De inkomensondersteuning AOW (IOAOW) is een uitkering aanvullend op de AOW van ongeveer 300 euro per jaar (bij volledige AOW-opbouw). Alle AOW-gerechtigden ontvangen deze tegemoetkoming, dus alle AOW-gerechtigden gaan er door deze maatregel op achteruit. Een grotere of kleinere verlaging dan in de tabel opgenomen is uiteraard ook mogelijk. Nadeel van de maatregelen is dat ouderen er in koopkracht op achteruit gaan. Ombuigen op de IOAOW staat ook op de lijst met alternatieve dekkingsmaatregelen voor EU-ouderschapsverlof.

7 Invoering kostendelersnorm meerpersoonshuishoudens

Binnen de AOW wordt verschillend omgegaan met de behandeling van leefvormen. Deze rechtsongelijkheid wordt middels deze maatregel weggenomen. Deze maatregel houdt in dat bij twee of meer meerderjarige personen die in dezelfde woning hun hoofdverblijf hebben een AOW-uitkering volgens de reguliere kostendelersnorm van 50% van het minimumloon wordt uitgekeerd. Het is niet relevant of men voor elkaar zorgt en er wordt geen uitzondering gemaakt voor eerstegraad bloedverwanten. De maatregel wordt stapsgewijs ingevoerd in vier jaar voor zowel bestaand als nieuwe gevallen (65%-60%-55%-50%). Voor invoering is een wetswijziging nodig

8 Verlaging bedragen loonkostenvoordelen (LKV) met 10%

De Loonkostenvoordelen (LKV's) zijn tegemoetkomingen in de loonkosten voor werkgevers als zij specifieke groepen met minder kansen op de arbeidsmarkt in dienst nemen. Er zijn vier soorten LKV, namelijk voor ouderen, arbeidsgehandicapten, de herplaatsing van arbeidsgehandicapten bij dezelfde werkgever, en voor de doelgroep banenafpraak en scholingsbelemmerden. De maximale hoogte van de tegemoetkoming is voor de eerste drie soorten LKV 6000 euro per werknemer per jaar, en voor de laatste 2000 euro per werknemer per jaar. De LKV's bestaan sinds 2018 en zijn nog niet geëvalueerd op doeltreffendheid en doelmatigheid. Ombuigingen op de LKV's kunnen een negatief werkgelegenheidseffect hebben voor de specifieke doelgroepen. Eén van de manieren om om te buigen op de LKV's is door de tegemoetkomingen te verlagen, bijvoorbeeld met 10%. Dit is relatief eenvoudig door te voeren.

9 LKV harmoniseren op 2000 euro

Deze maatregel verlaagt de tegemoetkomingen die werkgevers ontvangen als zij iemand uit de doelgroepen LKV Ouderen en LKV (Herplaatsing) Arbeidsgehandicapten aannemen. Het maximale bedrag per persoon per jaar wordt geharmoniseerd op 2000 euro, zoals nu als geldt voor de LKV

Banenaafsprak. Een dergelijke maatregel zorgt voor een gelijk spelveld tussen de verschillende LKV doelgroepen, die allemaal minder kansen op de arbeidsmarkt hebben. Daarnaast maakt het de uitvoering eenvoudiger en uitlegbaarder. Ombuigingen op de LKV's kunnen een negatief werkgelegenheidseffect hebben voor de specifieke doelgroepen. Deze maatregel is relatief eenvoudig door te voeren.

10 LKV ouderen naar 2000 euro

Deze maatregel is vergelijkbaar met maatregel X, maar verlaagd enkel de tegemoetkomingsbedragen van de LKV Ouderen. Deze worden geharmoniseerd met de bedragen geldend voor de LKV Banenaafsprak. De bedragen voor de LKV (Herplaatsing) Arbeidsgehandicapten blijven gelijk. Ombuigingen op de LKV's kunnen een negatief werkgelegenheidseffect hebben voor de specifieke doelgroepen. Deze maatregel is relatief eenvoudig door te voeren.

11 LKV afschaffen

Het is mogelijk om de LKV's per X (2024?) af te schaffen. De Belastingdienst betaalt de LKV-bedragen uit, en doet dit het jaar nadat het recht erop is vastgesteld. Vandaar dat de besparing één jaar na de afschaffing optreedt. De LKV's bestaan sinds 2018 en zijn nog niet geëvalueerd op doeltreffendheid en doelmatigheid. Ombuigingen op de LKV's kunnen een negatief werkgelegenheidseffect hebben voor de specifieke specifieke doelgroepen. Bij volledige afschaffing van de LKV's wordt er ook op uitvoeringskosten bespaard. Dit is nog niet meegenomen in de budgettaire reeks.

12 Verplicht eigenrisicodragerschap voor ZW

In de Ziektewet bedragen de uitkeringslasten momenteel ca. 1,7 miljard euro, maar het aandeel van uitzendkrachten (0,2 miljard euro) en eindedienstverbanders (0,4 miljard euro) is daarvan ongeveer een derde. De ZW-uitkeringslasten worden nu door een stelsel van premies gefinancierd. Deze maatregel verplicht werkgevers van uitzendkrachten en eindedienstverbanders om eigenrisicodragers te worden voor de kosten van Ziektewetuitkeringen. Dit leidt tot een schuif van circa 0,6 miljard euro van collectieve lasten naar individuele werkgevers. De verwachting is dat het introduceren van extra individuele werkgeversprijkkels leidt tot meer inspanningen van werkgevers om het ziekteverzuim van flexwerkers flexwerkers tegen te gaan. Hierdoor neemt ook het aantal langdurig arbeidsongeschikten af. Door de introductie van premiedifferentiatie voor grote(re) werkgevers met de invoering van de Wet Bezava is echter el een deel van de besparing op de uitkeringslasten bereikt. Als invoeringsdatum gaan we uit van 1-1-2024.

13 Anticumulatie Ziektewet/WW

Anticumulatie houdt in dat voor zieke werklozen en voor werknemers van wie de dienstbetrekking eindigt bij ziekte (uitzendkrachten en eindedienstverbanders) de WW-periode doorloopt. Anders dan onder het huidige recht, soupeert de zieke werknemer gedurende de periode waarin ziekingeld wordt ontvangen na het einde van de dienstbetrekking zijn WW-rechten wel op. Dat betekent dat personen na het verlaten van de ZW minder WW-rechten overhouden of zelfs niet meer in aanmerking komen voor een WW. Dit leidt tot een besparing op de WW en gedeeltelijke weglek naar de bijstand. Ook heeft de maatregel een doorwerking voor werklozen die in de WIA terechtkomen. Voor hen geldt dat de al genoten WW-duur in mindering wordt gebracht op de duur van de loongerelateerde uitkering in de WGA, waardoor personen eerder doorstromen naar de lagere vervolguitering. Dit leidt tot een besparing op de WIA-uitkeringslasten en gedeeltelijke weglek naar de TW. Als invoeringsdatum gaan we uit van 1-7-2023.

14 Verruiming aantal wachtdagen ZW

De ZW/BW-uitkering gaat in dit geval pas in na vijf dagen ziekte in plaats van twee. Voor uitzendkrachten geldt dat de eerste vijf ziektedagen er geen recht bestaat op een uitkering of loondoorbetaling. Einddienstverbanders, waarvan het contract afloopt voor of gedurende de eerste vijf ziektedagen, krijgen ook te maken met een uitbreiding van het aantal wachtdagen. De genoemde besparing heeft alleen betrekking op de ZW-lasten. De maatregel leidt ook tot een besparing bij werkgevers, voor zover dit niet wordt gerepareerd in cao's. Als invoeringsdatum gaan we uit van 1-7-2023. De maatregel haalt in 2030 zijn structurele opbrengst.

15 Maatmanloon maximeren op maximumdagloon

Het maatmanloon (het laatstverdiende loon dat iemand had voordat hij/zij ziek werd) wordt voor de berekening van het AO-percentage gemaximeerd op het maximum dagloon in de WIA. Het maximum dagloon bedraagt ruim 57.000 op jaarbasis. Effect van de maatregel is dat personen met een maatmanloon boven het maximum dagloon eerder in een lagere arbeidsongeschiktheidsklasse vallen of zelfs in het geheel hun recht op een WIA-uitkering verliezen. In de raming is uitgegaan van invoering per 1-7-2023 voor nieuwe ziektegevallen.

16 Afschaffen AO-tegemoetkoming

(Gedeeltelijk) arbeidsongeschikten komen in aanmerking voor een tegemoetkoming van circa 183 euro netto per jaar. Deze AO-tegemoetkoming wordt afgeschaft. Dit vergt wetswijziging. Effectuering per 1-1-2024. Het is ook mogelijk enkel voor nieuwe instroom de AO-tegemoetkoming af te schaffen. De oploop naar het structurele besparingsbedrag verloopt dan langzamer. Voor de hoogte van de besparing is het bruto bedrag van de tegemoetkoming relevant. Dit kan variëren afhankelijk van het inkomen van de ontvanger.

17 Verlagen AO-tegemoetkoming met 10 euro per jaar in 2021

Bij deze maatregel wordt de AO-tegemoetkoming per 2021 verlaagd met 10 euro netto. Dit levert geringe negatieve inkomenseffecten op voor de huishoudens die de tegemoetkoming ontvangen. De verlaging kan per AMvB. De doorlooptijd hiervoor is 6 maanden.

18 IVA-uitkering naar 70% van het oude loon

Bij deze maatregel wordt de IVA-uitkering verlaagd van 75% naar 70% van het oude loon. Hiermee wordt de IVA-uitkering gelijk aan de maximale WGA-uitkering. Dit verlaagt mogelijk ook de prikkel voor uitkeringsgerechtigden om een herbeoordeling aan te vragen met het doel om door te stromen naar de IVA. De maatregel geldt voor nieuwe instroom.

19 Wajong-uitkering naar 70% van het wml

Wajongers zonder arbeidsvermogen (duurzaam dan wel tijdelijk) krijgen 75% van het wml als uitkering. Met deze maatregel wordt dit teruggebracht naar 70%. Hiermee wordt de uitkering binnen de Wajong gelijkgetrokken met die binnen Participatiewet. Raakt mogelijk aan het VN-verdrag Handicap.

20 Wajong-uitkering conform bijstand tot 21 jaar

In de bijstand geldt tot 21 jaar een lagere uitkering in verband met de onderhoudsplicht van ouders. In de Wajong bestaat geen verschil in uitkeringshoogte op basis van leeftijd. Met deze maatregel wordt een verlaging van de hoogte van de uitkering in de Wajong tot 21 jaar gerealiseerd voor nieuwe instroom. Redenatie achter de maatregel is dat tot 21 jaar ouders een verantwoordelijkheid hebben voor hun kinderen.

21 Wazo-uitkering maximeren

Vrouwen die met zwangerschaps- en bevallingsverlof (Wazo) gaan en een uitkering hebben (WW, WIA of Ziektewet), hebben volgens de Wazo recht op 100% van het laatst verdiende loon (tot het maximale dagloon). In de WW, WIA of ziektewet ontvangen zij 75% of 70% of een lager percentage afhankelijk van de mate van arbeidsongeschiktheid. Met deze maatregel ontvangen vrouwen in een uitkerings situatie geen hogere uitkering (gebaseerd op het voormalig loon) als zij zwanger of net bevallen zijn.

22 WKB: niet-indexeren kindbedrag (2023)

Voor het niet-indexeren van de WKB is een wetswijziging nodig en dit kan op zijn vroegst per 2023. Het niet-indexeren van de WKB in 2023 levert structureel ca. € 60 mln. op. De basisbedragen kindgebonden budget voor een huishouden met twee kinderen zijn ca. € 2.420 voor een paar en € 5.780 voor een alleenstaande. Bij niet-indexeren in 2023 komen de bedragen ca. € 40 en € 95 lager uit.

23 KOT: niet-indexeren inkomensgrenzen (2022)

Niet-indexeren van de inkomensgrenzen in de KOT vergt zowel wetswijziging als aanpassing van het Besluit Kinderopvangtoeslag (AMvB) en kan daardoor op zijn vroegst per 2022. Het niet-indexeren van de KOT in 2022 levert structureel circa € 55 mln. op. Gemiddeld genomen daalt het toeslagpercentage met circa 0,65%-punt (was zonder maatregel 72,5%). De impact van de maatregel is afhankelijk van het precieze inkomen. Het niet-indexeren van de inkomensgrenzen heeft een negatief inkomenseffect voor ouders die hierdoor in een lager toeslagpercentage vallen. Hierdoor wordt (meer) werken iets minder lonend, wat een beperkt negatief effect op de arbeidsparticipatie. Tot slot versterkt deze maatregel het 'jojobeleid': de afgelopen jaren zijn er al schommelingen geweest in de hoogte van de KOT. Dit zorgt voor onzekerheid bij ouders en aanbieders over de hoogte van de KOT. Het wettelijk regelen dat er niet geïndexeerd hoeft te worden, kan er in de toekomst toe leiden dat vaker gekozen zal worden om het indexeren achterwege te laten.

24 Verlagen AKW-bedragen met ca. 7% (terugdraaien verhoging RA)

Voor het verlagen van de kindbedragen in de AKW is een wetswijziging nodig. Dit is mogelijk per 2023. Het verlagen van de kindbedragen met 7% levert structureel ca. € 250 mln op. Dit betekent dat de kindbedragen voor 0-5 jarigen, 6-11 jarigen en 12-17 jarigen op jaarbasis respectievelijk € 62, € 75 en € 89 lager uitkomen. Voor een gezin met 2 kinderen tussen de 6 en 11 jaar betekent dit een verlaging van 150 euro op jaarbasis. De koopkrachteffecten zijn relatief groter (negatiever) voor lage inkomens dan voor hoge inkomens. Daarnaast wordt reeds € 128 mln. op de AKW bespaard (niet-indexeren in 2022, 2023 en (deels) 2024) als onderdeel van de dekking voor de uitbreiding van het ouderschapsverlof.

25 Terugdraaien RA-intensivering KOT (gemiddelde toeslag daalt van 73% naar 69%)

Terugdraaien van de RA-intensivering vergt aanpassing van het Besluit Kinderopvangtoeslag (AMvB). Invoering is op zijn vroegst per 2022 haalbaar, gezien de procedure die nodig is om de aanpassing te realiseren (incl. voorhang) en uitvoering voor te bereiden. Deze maatregel in de KOT levert structureel circa 310 op. De verlaging van de toeslagpercentages (met behoud van de vaste voet) heeft voor de meeste ouders negatieve inkomenseffecten. Hierdoor wordt (meer) werken minder lonend, wat een negatief effect heeft op de arbeidsparticipatie. Tot slot versterkt het terugdraaien van de RA-intensivering het 'jobeleid': de afgelopen jaren zijn er al schommelingen geweest in de hoogte van de KOT. Dit zorgt voor onzekerheid bij ouders en aanbieders over de hoogte van de KOT.

26 WW uitkeringshoogte 1e 2 maanden van 75% naar 70%

Momenteel is de WW-uitkering in de eerste twee maanden 75% van het oude loon, daarna wordt het teruggebracht naar 70%. Met deze maatregel wordt de uitkeringshoogte vanaf de start van de uitkering 70% van het oude loon. Hiermee verdwijnt de getrapte structuur van de uitkeringshoogte uit de WW. De inkomensbescherming voor mensen in de eerste twee maanden van de WW neemt af. Naar verwachting heeft de maatregel een gering positief effect op de werkgelegenheid. Het geraamde budgettaire effect gaat uit van ingangsdatum 1 juli 2023 en neemt geen gedrags- en werkgelegenheidseffecten mee. Ook is het effect van de doorwerking van deze maatregelen naar de loongerelateerde fase van de WIA nog niet meegenomen. Verder geldt de aangepaste uitkeringshoogte uitsluitend voor nieuwe instroom vanaf de ingangsdatum.

27 Getrapte uitkeringshoogte WW, 75% (twee maanden), 70% (vier maanden), 60% (daarna)

Deze maatregel verlaagt de uitkeringshoogte na 6 maanden van 70% naar 60 van het dagloon. De eerste zes maanden blijft de systematiek gelijk. Het doel van het inbouwen van extra treden is om werklozen te activeren. Gedragseconomie voorspelt dat het vooruitzicht van een verlaging van de uitkering leidt tot extra inspanningen tot werkhervatting (verliesaversie). Er is overigens nog beperkt bewijs voor de activerende werking van een dergelijke maatregel. Het geraamde budgettaire effect gaat uit van ingangsdatum 1 juli 2023 en neemt geen gedrags- en werkgelegenheidseffecten mee. Ook is het effect van de doorwerking van deze maatregelen naar de loongerelateerde fase van de WIA nog niet meegenomen. Verder geldt de aangepaste uitkeringshoogte uitsluitend voor nieuwe instroom vanaf de ingangsdatum.

28 Afschaffen IOAZ

De IOAZ-uitkering is voor oudere zelfstandig ondernemers die te weinig inkomsten uit hun eigen bedrijf hebben. Nadat zij hun bedrijf hebben beëindigd vult de IOAZ-uitkering het inkomen en dat van een eventuele partner aan tot bijstandsniveau. Wanneer deze uitkering wordt afgeschaft, komen oudere zelfstandig ondernemers sneller in de bijstand terecht. Beëindigde zelfstandigen met te veel vermogen zullen geen beroep op de bijstand kunnen doen en dus geen uitkering ontvangen, hun koopkracht daalt. Zij moeten eerst interen op het vermogen dat uitstijgt boven de toepasselijke vermogensgrens, alvorens recht op bijstand ontstaat. Voor mensen met te veel vermogen dat gebonden is in de eigen woning, kan er recht op bijstand als geldlening bestaan.

29 Afschaffen IOAW

De IOAW-uitkering is voor mensen die vóór 1 januari 1965 zijn geboren en na hun 50e jaar werkloos zijn geworden. De IOAW-uitkering zorgt voor een inkomen op (tenminste) het bijstandsniveau, inclusief eventuele partner. De IOAW-uitkering kan worden aangevraagd als een WW-uitkering is afgelopen. Wanneer deze uitkering wordt afgeschaft, komen oudere werklozen sneller in de bijstand terecht. Anders dan de IOAW, heeft de bijstand een vermogenstoets. Huishoudens met te veel vermogen zullen geen aanspraak op een bijstandsuitkering kunnen maken, hun koopkracht daalt. Zij moeten eerst interen op het vermogen dat uitstijgt boven de toepasselijke vermogensgrens, alvorens recht op bijstand ontstaat. Voor mensen met te veel vermogen dat gebonden is in de eigen woning, kan er recht op bijstand als geldlening bestaan.